

HỎI ĐÁP TRỢ NIỆM LÚC LÂM CHUNG

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

(được cắt từ các băng giảng của HT)

MỤC LỤC

HỎI ĐÁP TRỢ NIỆM LÚC LÂM CHUNG

- **CHƯƠNG I:** Thời điểm bắt đầu & thời gian trợ niệm
- **CHƯƠNG II:** Giúp người lâm chung
- **CHƯƠNG III:** Công tác chuẩn bị trợ niệm?
- **CHƯƠNG IV:** Phương pháp trợ niệm
- **CHƯƠNG V:** Khai thị lâm chung?
- **CHƯƠNG VI:** Làm thế nào trợ niệm hiệu quả?
- **CHƯƠNG VII:** Thân trung âm có thể vãng sanh?
- **CHƯƠNG VIII:** Tạo phước cho người mất
- **CHƯƠNG IX:** Vãng sanh và tướng điềm lành
- **CHƯƠNG X:** Công đức của trợ niệm
- **CHƯƠNG XI:** Làm thế nào để tự tại vãng sanh?
- **CHƯƠNG XII:** Thành lập đoàn trợ niệm
- **CHƯƠNG XIII:** Những vấn đề khác

HỎI ĐÁP

TRỢ NIỆM LÚC LÂM CHUNG

PHẦN GIẢNG GIẢI

HỎI ĐÁP TRỢ NIỆM LÚC LÂM CHUNG

CHƯƠNG II

GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO?

HỎI ĐÁP TRỢ NIỆM LÚC LÂM CHUNG

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (1)

1. Y cứ vào đâu để giúp người lâm chung?
2. Vấn đề bệnh nan y và cấp cứu lúc nguy kịch
3. Khi trợ niệm cần giúp gì cho người lâm chung?
4. Vấn đề xúc chạm vào người chết
5. Sau khi đã trợ niệm 14 tiếng, thủ tục tiếp tục thế nào?

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (2)

1. Y cứ vào đâu để giúp người lâm chung? “Những vấn đề cần biết lúc lâm chung” – PS Thế Liễu (1)

Câu hỏi 10: Nếu có huynh đệ đồng tu [lâm chung] trong đạo tràng thì mình giúp họ thế nào đây?

Mọi người chúng ta đang cùng tu niệm Phật, chính là cầu vãng sinh. Người bạn niệm Phật này [lâm chung] trong đạo tràng thì mình phải làm sao đây? Bạn phải hiểu cho được, làm thế nào để giúp họ đây, làm thế nào để thành tựu họ?

- *Y cứ vào cuốn «Sức trung tâm lương»*

- ✓ Các vị cổ đức xưa đã ghi lại những trình tự này để cho chúng ta rõ đó là “**Sức trung tâm lương**”, đây là thể loại được viết bằng “Văn Ngôn”, các vị đại đức cận đại sợ chúng ta xem không hiểu nên được đơn giản hóa bằng lối văn bạch thoại, với tựa đề là “**Sức trung tu tri**”.
- ✓ Quyển sách này, chúng tôi cũng đã in ra mấy lần và cũng có in ra phiên bản mới. Trong đó những phần quan trọng nhất được dùng bút đỏ ghi ra. Khi thì in màu lên phần đó. Tôi đã phiên đề mục này thành “**Sức trung tu tri**”.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (3)

1. Y cứ vào đâu để giúp người lâm chung? “Những vấn đề cần biết lúc lâm chung” – PS Thế Liễu (2)

- *Y cứ vào cuốn «Sức trung tâm lương» (2)*
 - ✓ Khi nhìn thấy đề mục này có rất nhiều người truy tìm và tôi đổi lại thành danh từ khác “**Làm thế nào để vãng sinh thành Phật bất thoái**”. Mọi người nhìn thấy đề mục này đều lấy làm thích.
 - ✓ Quyển sách nhỏ này các huynh đệ cũng cần nên thường xem. Tại sao? Vì bất cứ khi nào chúng ta gặp phải, cũng biết cách mà xử lý.
 - ✓ Mẹ già của tôi qua đời cũng làm y theo quyển sách này. Việc hậu sự cũng làm hoàn toàn theo sự chỉ dẫn của quyển sách này.
 - ✓ Hàn Quán Chương vãng sinh cũng làm tang y theo quyển sách này, làm rất là đúng pháp.

Ghi chú: Đây chính là cuốn “*Những vấn đề cần biết lúc lâm chung*” của Pháp Sư Thế Liễu

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (4)

2. Vấn đề bệnh nan y và cấp cứu lúc nguy kịch (1)

2.1. Người bệnh nan y, có nói thật để họ nhất tâm cầu vãng sanh không? (1)

Câu hỏi 11: Nếu có người thân bị chứng bệnh nan y, mình có nên nói thật với họ, khuyên họ nên buông bỏ hết việc đời niệm Phật cầu sanh tịnh độ hay là dấu bệnh tình? Làm thế nào để giúp họ đúng lý, đúng pháp? (1)

1- Nếu người biết tu, lạc quan thì nên nói

- Khi có người bị bệnh vô phương cứu chữa, có nên nói cho họ biết bệnh tình không? Cũng phải xem lại tình hình lúc đó, xem con người này có biết tu không? Họ có tiếp nhận được không?
- Nghĩa là khi thường ngày họ sống rất lạc quan thì mình có thể nói cho họ biết.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (5)

2. Vấn đề bệnh nan y và cấp cứu lúc nguy kịch (2)

2.1. Người bệnh nan y, có nói thật để họ nhất tâm cầu vãng sanh không? (2)

2- Với người ham sống sợ chết thì không nên nói ngay

- *Trước tiên cho họ hiểu nhân quả*

Nếu họ sợ chết, tham sống, mà mình nói cho họ biết thì rắc rối to. Nhưng tốt nhất là cho họ xem chuyện Sơn Tây Tiểu Viện, Liễu Phàm Tứ Huán, hay Du Tịnh Ý gặp Táo Thần Ký cho họ xem.

Đây là những chuyện giáo dục nhân quả rất hay, để sau này khi đi kiểm tra, dầu có phát hiện bị bệnh nặng đi nữa thì họ cũng không sợ, vì họ đã có xem qua những trường hợp này, nên trong lòng đã hiểu qua;

- *Sau đó giúp họ sẽ dễ hơn*

Sau này chúng ta giúp họ cũng rất dễ, họ sẽ nghe theo; Vả lại, có cả nhà giúp đỡ họ sẽ không sợ đâu.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (6)

2. Vấn đề bệnh nan y và cấp cứu lúc nguy kịch (3)

2.2. Người đột ngột ngã bệnh - hộ niệm hay đến viện? (1)

Câu hỏi 12: Nếu một người nọ thường ngày thân thể rất là bình thường, có một hôm đột nhiên lại ngã xuống đất, hay là trong người thấy khó chịu, trong tình trạng không biết bệnh của họ như thế nào chúng ta lập tức mời ban hộ niệm đến niệm Phật giúp họ hay là phải đưa họ đến bệnh viện cứu chữa trước? (1)

- Còn phải xem họ là người như thế nào nữa,

1- Nếu là người học Phật thì mình niệm Phật trước

Có thể làm như vậy;

2- Nếu không học Phật tiến hành song song: Áp dụng vừa trợ niệm vừa đưa tới viện

- Nếu họ không phải là Phật tử mà bạn làm như vậy thì người nhà sẽ gây phiền phức cho bạn, vì chính về sau không biết như thế nào nữa, họ nói là bạn không chịu đưa họ tới bệnh viện cấp cứu, bạn đã làm lỡ mất thời gian cấp cứu của họ, họ yêu cầu bạn bồi thường, như vậy không phải là bạn tự chuốc lấy phiền phức hay sao?

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (7)

2. Vấn đề bệnh nan y và cấp cứu lúc nguy kịch (4)

2.2. Người đột ngột ngã bệnh - hộ niệm hay đến viện? (2)

Câu hỏi 12: Nếu một người nọ thường ngày thân thể rất là bình thường, có một hôm đột nhiên lại ngã xuống đất, hay là trong người thấy khó chịu, trong tình trạng không biết bệnh của họ như thế nào chúng ta lập tức mời ban hộ niệm đến niệm Phật giúp họ hay là phải đưa họ đến bệnh viện cứu chữa trước? (2)

2- Nếu không học Phật tiến hành song song: Áp dụng vừa trợ niệm vừa đưa tới viện

- Cho nên trong chế độ xã hội hiện nay, bạn phải nắm rõ pháp luật và tuyệt đối tuân thủ, hoặc là bạn tiến hành song song đôi bên tốt đẹp, có một vài huynh đệ đồng tu trợ niệm giúp họ, đưa họ tới bệnh viện, rồi ở lại bệnh viện chăm sóc họ. Đây là phương pháp an toàn, thỏa đáng nhất.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (8)

2. Vấn đề bệnh nan y và cấp cứu lúc nguy kịch (5)

2.3. Lâm chung có rút các ống thở, truyền dịch ra?

Câu hỏi 13: Nếu người bệnh tắt thở trong khi đang thở oxy hoặc truyền dịch thì chúng ta có nên rút ống oxy hoặc ống truyền dịch ra không? Hay phải đợi đến lúc niệm Phật sau 12 giờ đồng hồ mới xử lý?

- *Có người chăm sóc bên cạnh là rất quan trọng:*

Khi người ta đang trong tình trạng nguy kịch, người chăm sóc bên cạnh rất là quan trọng!

- *Nên rút các loại ống ra:*

- ✓ Lúc họ đang trong tình trạng nguy kịch, nếu mình thấy họ không thể cứu vãn thì nên rút những thứ này ra đi. Khi rút ra rồi, họ sẽ không thấy đau đớn nữa, họ sẽ cảm thấy rất nhẹ nhàng, thoải mái, tự tại. Còn nếu như lúc này mà vẫn chưa rút ra, thì coi như tiêu rồi. Họ rất là đau đớn.
- ✓ Nếu bạn có rút ra thì họ cũng sẽ đau đớn, mà không rút ra họ cũng bị đau đớn. Đây chính là câu: “Lý người như lý mình”. Ai trong chúng ta cũng đều thấy cả. Cho nên để giảm bớt sự đau đớn cho họ, tốt nhất là khi thấy tình trạng nguy kịch thì nên rút nó ra.
- ✓ Lúc này họ sẽ tự niệm Phật thôi, niệm Phật thì không còn thấy đau đớn nữa.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (9)

2. Vấn đề bệnh nan y và cấp cứu lúc nguy kịch (6)

2.4. Khi đã tắt thở có nên cấp cứu nữa không?

Câu hỏi 14: Người ta khi đã tắt thở rồi, việc cấp cứu có còn hữu hiệu không? Không nên cấp cứu

- Cấp cứu là một việc rất là không nên. Các bác sĩ đều biết.
- Chúng ta cũng đã từng tham gia trợ niệm vãng sinh, đến khi con người ta tắt thở, các bác sĩ sẽ hỏi mình có nên cấp cứu không? Cấp cứu sẽ rất đau lòng, sẽ không hữu hiệu. Vì vậy bác sĩ sẽ nói tình trạng này cho bạn nghe. Nếu bạn có nhu cầu thì họ sẽ cấp cứu cho, còn nếu bạn không cần thì họ cũng sẽ tán thành.
- Cho nên việc cấp cứu người mất chắc chắn sẽ làm tổn thương họ rất nghiêm trọng. Tại sao? Vì họ sẽ rất đau đớn, vì đau nên nổi sần, khi cơn sần vừa nổi dậy nhất định họ sẽ bị đọa vào ba đường ác, cho nên trong việc này có rất nhiều người không biết.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (10)

2. Vấn đề bệnh nan y và cấp cứu lúc nguy kịch (7)

2.5. Người bệnh trước khi vãng sanh có được ăn uống?

Câu hỏi 15: Khi tiễn một người vãng sanh trong bảy ngày, xin hỏi người bệnh trước khi vãng sanh có được ăn thứ gì hay uống nước gì không?

- *Có thể không ăn - Nhưng nhất định phải cho uống nước*

- ✓ Người vãng sanh lúc đang bị bệnh nặng, có thể 7 ngày 7 đêm họ không ăn gì, nhưng nước thì nhất định phải uống,
- ✓ Sao phải uống nước? Vì để cho thân thể được sạch sẽ, bài tiết, tất cả các thứ cặn bã trong người ra, gần như người vãng sanh bình thường đều hiểu, để cho đến khi mình ra đi, giữ thân thể sạch sẽ không ô uế.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (11)

3. Khi trợ niệm cần giúp gì cho người lâm chung? (8)

Câu hỏi 16: Lo liệu cho người mất chúng ta cần phải chú ý những gì? (1)

- *Để cho những người bạn đạo đến đây trợ niệm giúp họ*
- *Những ai có tình cảm với người chết phải cách ly*
 - ✓ Khi người ta mất đi, gia đình quyến thuộc phải bày tỏ mặt chính trước người mất, không được để mặt phụ. Mặt phụ là gì? Là tình cảm gia đình người thân. Cho nên những ai có tình cảm đều phải cách ly, khi người ta mất đi, tốt nhất là đừng để họ nhìn thấy.
 - ✓ Mình sợ điều gì? Sợ rằng gia đình người thân vừa thấy họ qua đời sẽ động lòng, xúc động, mà để như vậy thì coi như xong. Cho nên lý ra họ sẽ được vãng sinh Cực Lạc nhưng hãy vừa thấy thì sẽ làm cho họ quay lại nên đi không được, vì vậy việc này rất đáng sợ;
- *Không đụng vào thân thể, giường chiếu của họ* (2)
 - ✓ Vì vậy Đức Phật dạy: Sau khi con người chết đi, thường thì 8 tiếng đồng hồ thần thức của họ vẫn chưa có rời khỏi thân thể, nếu chưa có rời khỏi thân thể thì thần thức vẫn có cảm giác, họ có mừng, giận, vui, buồn, rất dễ khởi tình cảm mà hễ khởi tình cảm thì Đức Phật không đến tiếp dẫn đâu. Cho nên đây là sự chướng ngại rất lớn.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (12)

3. Khi trợ niệm cần giúp gì cho người lâm chung? (9)

- *Không đụng vào thân thể, giường chiếu của họ* (2)
 - ✓ Khi lâm chung, không chỉ không được chạm vào người, chạm vào họ sẽ làm họ đau đớn, mà ngay cả giường chiếu của họ nằm cũng không được đụng đến, phải đi cách xa một chút. Đụng vào giường chiếu của họ, mình sợ điều gì? Sợ rằng họ khó chịu, họ đau đớn, mà khi đau đớn thì họ sẽ nổi sân. Hễ họ không vui, họ sẽ đọa vào ba đường ác. Tâm sân hận nổi lên thì nhất định sẽ bị đọa vào ba đường ác.
- *Giúp họ không nghe tiếng khóc của người thân*

Câu hỏi 17: Trong tình trạng nào khi trợ niệm chúng ta phải cách ly gia đình với người mất? (1)

- *Người nhà gào khóc, rồi lay lay vào người chết:*
 - ✓ Người niệm Phật cho dù khi còn sống có sức niệm Phật rất tốt, nhưng lúc vãng sinh [lâm chung], gia đình thân quyến không hiểu được lý này, nên đứng bên cạnh vừa khóc, vừa gào, rất dễ khiến họ khởi tâm luyến ái;
 - ✓ Rồi lại chạm vào người họ, lay lay họ càng hỏng thêm nữa.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (13)

3. Khi trợ niệm cần giúp gì cho người lâm chung? (10)

- *Giúp người chết không nghe thấy tiếng kêu khóc:*

- ✓ Chúng ta không nên để cho họ nghe tiếng khóc lóc, đau buồn của người nhà, đừng nên để họ nghe thấy. Tại sao vậy? Vì e rằng họ sẽ sanh tâm luyến ái. Nếu họ khởi tâm tham ái thì coi như họ không được vãng sinh. Khởi tâm tham ái thì họ sẽ bị đọa vào đường ngạ quỷ;
- ✓ Khởi niệm sân sẽ bị đọa vào đường địa ngục;
- ✓ Ngu si sẽ bị đọa vào đường súc sanh.

- *Giúp người chết chỉ nghe thấy câu Phật hiệu:*

Cho nên khi người lâm chung tốt nhất là mình nên trợ niệm hoặc giúp họ để điều mà họ nghe được là câu niệm Phật;

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (14)

3. Khi trợ niệm cần giúp gì cho người lâm chung? (11)

Câu hỏi 18: Khi lâm chung thấy con cháu vừa khóc vừa la thì sẽ không vãng sinh được, vậy chúng ta phải làm thế nào đây? (1)

- *Cách ly người thân - Người thân chỉ nhìn mặt họ sau khi mất 8 tiếng*

- ✓ Người niệm Phật đến khi lâm chung, người nhà nhìn thấy con cháu - nhất là những đứa cháu đáng yêu, lại sắp sửa ra đi rồi, thấy cháu tới lại còn vừa la vừa hét, thế rồi xả không được, coi như xong. Đức Phật đến tiếp dẫn họ, vừa thấy tình cảnh như vậy Đức Phật đi luôn, họ sẽ không vãng sinh được.
- ✓ Cho nên trong “**Sức trung tu tri**”, “**Sức trung tâm lương**” có giảng dạy chúng ta: tiền người vãng sinh, giúp người niệm Phật vãng sinh, vào lúc này đây, tốt nhất là gia đình quyền thuộc không nên gặp mặt họ. Về mặt tình người, việc này rất khó, nhưng sự gặp mặt sau cùng sau lâm chung theo Phật pháp làm vậy là quấy rầy họ, thương tổn đến họ. Cho nên lúc này tốt nhất là đừng nên gặp mặt.
- ✓ **Để khi nào thì được gặp mặt?** Để đến khi họ tắt thở sau 8 tiếng đồng hồ hãy gặp mặt là an toàn nhất. Điều này rất có lý, vì lúc này đáng sợ nhất là sự quấy rầy, gia đình thân quyến khó lìa, khó bỏ, nên sẽ bỏ lỡ cái nhân duyên thời điểm Đức Phật đến tiếp dẫn.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (15)

3. Khi trợ niệm cần giúp gì cho người lâm chung? (12)

Câu hỏi 18: Khi lâm chung thấy con cháu vừa khóc vừa la thì sẽ không vãng sinh được, vậy chúng ta phải làm thế nào đây? (2)

- *Giúp họ không gặp mặt người họ ghét*

- ✓ Ngoài ra còn gì nữa? Oán thân trái chủ, họ nhìn thấy sẽ chán ghét, tâm sân hận nổi lên đều là chướng duyên.

- ✓ Cho nên khi tiễn người vãng sinh phải làm cho họ rất yên lành, rất bình tĩnh;

- *Những người xung quanh đều là bạn đạo:*

Tất cả mọi người đều niệm Phật tiễn họ, để những gì họ nghe thấy đều là câu niệm Phật, để cho đôi mắt họ nhìn thấy chỉ có một mình tượng Phật A Di Đà.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (16)

4. Vấn đề xúc chạm vào người chết (1)

4.1. Vuốt từ chân lên mặt người chết có nên?

Câu hỏi 19: Đệ tử vì người chết mới tắt thở mà trợ niệm, có một bạn đạo khai thị cho người chết, xin hồn người chết hãy ra giữa chân mày, đồng thời mời một người nam dùng tay vuốt từ dưới bàn chân người chết lên mặt, xin hỏi làm như vậy có đúng pháp không?

- Những cách làm này có thể do tập tục bất đồng trong các nhóm tộc người.
- Trong Phật pháp không có cách nói như vậy. Trong Phật pháp tiễn người chết, pháp mà các vị đại đức cận đại đề xướng đều dựa vào quyền “*Sức chung tâm lương*” làm chuẩn tắc.
- Quyển sách này đã được Đại sư Ấn Quang thời cận đại, đã được Ngài giám định, ngài là tổ thứ 13 của Tịnh Độ Tông Trung Hoa. Mấy năm gần đây chúng tôi tiễn người vãng sinh đều y chiếu theo quyển sách này.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (17)

4. Vấn đề xúc chạm vào người chết (2)

4.2. Sau khi chết dùng nội công đẩy từ chân lên đầu có nên

Câu hỏi 20: Có người sau khi chết chưa được tám tiếng đồng hồ, có người dùng nội công đẩy từ dưới chân lên đỉnh đầu, ý là muốn giúp cho người chết thần thức sớm rời khỏi xác, xin hỏi việc này có hợp không? Có ảnh hưởng gì đối với người chết không?

1- Tốt nhất là không nên dùng những thứ này.

Tại sao? Vì trừ khi người chết là người học khí công, nếu họ không có học khí công thì sẽ khiến họ rất là phiền não, mà khi phiền não thì họ sẽ nổi sân và khi lâm chung mà nổi sân thì bị đọa vào ba đường ác, cho nên việc này không tốt.

2- Để người chết yên tĩnh, chỉ đứng cạnh niệm Phật

Con người đến khi lâm chung hãy để họ yên tĩnh, mình chỉ nên đứng bên cạnh niệm Phật, giúp họ niệm Phật là nhắc nhở họ, mong muốn họ niệm Phật theo mình, mong rằng họ sẽ nghĩ đến việc cầu sanh Tịnh Độ, nghĩ đến việc gần gũi Đức Phật, dụng ý là ở chỗ này.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (18)

4. Vấn đề xúc chạm vào người chết (3)

4.3. Khi nào thì được xúc chạm vào người chết?

Câu hỏi 21: Lúc trợ niệm tại sao không được xúc chạm vào người chết? Đến khi nào mới được chạm vào thầy?

1- Vì sợ họ khởi tâm sân - Ít nhất 8 tiếng sau khi chết mới chạm vào

- Tại sao nhà Phật nói rằng: Việc trợ niệm khi lâm chung rất là quan trọng! Sau khi mất 8 tiếng đồng hồ, không được chạm vào người họ, vì sợ điều gì? Sợ họ khởi tâm sân.
- Không chỉ không được chạm vào người, mà ngay cả giường họ nằm cũng không được đụng, chí ít cũng phải để qua tám tiếng đồng hồ.

2- An toàn nhất là 14 tiếng sau khi chết

Để an toàn nhất là cứ để 12 đến 14 tiếng đồng hồ. Đợi thần thức rời khỏi hắc, lúc đó việc đụng chạm mới không sao. Khi thần thức chưa rời khỏi xác, họ sẽ khởi tâm sân, tâm sân hận này sẽ (1) Kết oán thù với bạn và (2) Chính họ sẽ bị đọa vào ba đường ác.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (19)

4. Vấn đề xúc chạm vào người chết (4)

4.4. Có nên kiểm tra hơi ấm người chết ở chỗ nào?

Câu hỏi 22: Kiểm tra hơi ấm của người chết ở chỗ nào để biết được vào đường lành hay đọa ác đạo, có cần thiết làm vậy không?

1- Không kiểm tra hơi ấm người chết (1)

- Con người ta hơi thở sau cùng vừa chấm dứt, tiếp theo là họ đi đầu thai vào một đường nào đó. Nếu niệm sau cùng khởi sân si thì phần đông bị đọa vào đường địa ngục. Cho nên con người khi đang lâm chung không được xúc chạm vào người họ. Cái tình trạng thần thức rời khỏi thân thể, hạng phàm phu chúng ta không biết được.
- Trong kinh Phật có dạy chúng ta: [lúc này] đây là nỗi đau khổ lớn nhất của họ. Trong kinh có ví dụ như «Rùa sống bị lột mai», đau đớn như vậy đấy, nên nếu bạn đụng vào người họ thì sẽ rất dễ làm cho họ nổi sân, làm vậy là bất lợi rất lớn cho người chết.
- Có một số người nói sau khi con người qua đời, sờ thấy hơi ấm ở chỗ nào để coi thử xem họ sanh vào đường lành hay đọa vào đường ác. Tốt nhất là đừng nên đụng chạm.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (20)

4. Vấn đề xúc chạm vào người chết (5)

4.4. Có nên kiểm tra hơi ấm người chết ở chỗ nào? (2)

1- Không kiểm tra hơi ấm người chết (2)

- Chúng ta muốn thăm dò xem, nhưng không biết thần thức họ có rời chưa, nếu thần thức rời rồi thì không sao, còn nếu thần thức họ chưa rời khỏi xác thì là bất lợi. Chúng ta không đành lòng làm việc này.
- Thông thường thần thức rời khỏi thân xác từ 8 - 12 tiếng đồng hồ, trong khoảng thời gian này ta không được chạm vào xác của họ.
- Nếu họ nằm trên giường, mình cũng không được đụng vào giường, làm vậy ta mới thật sự là thương yêu, thật sự là giúp họ.

2- Muốn kiểm tra ít nhất phải sau 8-12 tiếng

- Ít nhất sau 8 tiếng đồng hồ bạn muốn kiểm nghiệm hay thăm dò gì cũng được, nhưng an toàn nhất là sau khi tắt hơi 12 tiếng đồng hồ.
- Chúng ta phải hiểu kiến thức thông thường này, chúng ta nên giúp người, thành tựu người chứ đừng hại người.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (21)

4. Vấn đề xúc chạm vào người chết (6)

4.5. Sau khi chết, bệnh viện bọc thi thể ngay, phải làm sao? (1)

Câu hỏi 23: Tại bệnh viện Hồng Kông sau khi chết đi thi thể được bọc lại ngay, thật đáng tiếc là ở Hồng Kông chưa có làng Di Đà để trợ niệm cho họ vãng sinh, mình phải làm sao đây? (1)

Đương nhiên là biện pháp tốt nhất là thành lập được thôn Di Đà ở Hồng Kông, giúp người niệm Phật lâm chung, trợ niệm vãng sinh. Đây là việc tốt nhất.

1- Cố gắng đạt công phu niệm Phật tự tại vãng sanh

Nhưng nếu ở Hồng Kông không có được điều kiện này thì đương nhiên biện pháp tốt hơn hết là tự thân mình niệm Phật công phu cho chín muồi, đến khi lâm chung không có cái lo cho sau này, thật sự vãng sinh.

Ở nơi này vừa tắt thở thì bạn liền sang thế giới Cực Lạc ngay, không phải trải qua thân trung ấm. Điều này người nào thật sự có công phu được chín muồi thì mới có thể làm được;

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (22)

4. Vấn đề xúc chạm vào người chết (7)

4.5. Sau khi chết, bệnh viện bọc thi thể ngay, phải làm sao? (2)

Câu hỏi 23: Tại bệnh viện Hồng Kông sau khi chết đi thi thể được bọc lại ngay, thật đáng tiếc là ở Hồng Kông chưa có làng Di Đà để trợ niệm cho họ vãng sinh, mình phải làm thế nào cho tốt đây? (2)

2- Công phu chưa đạt thì tìm nơi trợ niệm lúc lâm chung

- ✓ Vậy nếu công phu thiếu một chút thì phải trợ niệm.
- ✓ Mỗi người có duyên số khác nhau, nếu như bản thân mình tuổi tác đã lớn, cơ thể suy yếu mà mong muốn được vãng sinh thì trong nước còn có một vài đạo tràng như là Đông Thiên Mục Sơn, chùa Bách Quốc Hưng Long. Ngoài những nơi này ra còn có không ít đạo tràng đều coi trọng, quan tâm đến việc lâm chung, đều là những nơi để cho chúng ta khảo xét.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (23)

4. Vấn đề xúc chạm vào người chết (8)

4.6. Theo luật, sau chết đưa tới viện ngay, phải làm sao?

Câu hỏi 24: Pháp luật của Hong Kong, sau khi người chết rồi, phải lập tức đưa đến nhà tắm liệm Thái Bình, xin hỏi có cách nào cứu chữa không?

1- Tối thiểu 8 – 12 tiếng hãy đưa vào bệnh viện

- Đức Phật dạy: con người chết rồi, quả tim ngừng đập nhưng thần thức chưa rời khỏi xác:
 - ✓ Ít nhất phải 8 tiếng đồng hồ sau, bạn hãy di dời họ là an toàn nhất.
 - ✓ Tốt nhất là để qua 12-14 tiếng là an toàn nhất.
- Nhưng ở bệnh viện đây thì không cho phép điều đó, pháp luật cũng không cho phép. Sau khi tắt thở khoảng mười phút là nhất định phải dời đi, cho nên có rất nhiều Phật tử đã hỏi tôi, nên phải làm sao?

2- Cố gắng thuyết phục nghị sĩ QH thay đổi luật này

Tôi đã nghĩ, bây giờ Hồng Kông đã có bầu cử rồi, bầu nghị sĩ, quý vị đi tìm mấy vị nghị sĩ đó, ủng hộ mấy vị nghị sĩ này xin họ thay đổi điều luật này, phải cho phép con người sau khi tắt thở nếu ở bệnh viện thì được giữ lại 8 tiếng đồng hồ mới di dời, nếu có thể kéo dài từ 10 đến 12 tiếng. Được vậy thì công đức vô lượng.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (24)

5. Sau khi đã trợ niệm 14 tiếng, thủ tục tiếp tục thế nào? (1)

5.1. Có cần đốt đèn dưới chân người đã chết

Câu hỏi 25: Người tắt thở rồi nhưng chưa liệm, xin hỏi có cần đốt đèn dưới chân không?

- Việc đốt đèn đó là tập tục, tập tục của người đời.
- Nếu như hành tang y theo pháp Phật thì không cần thứ này.
- Còn nếu như không thể hành tang theo Phật giáo thì bắt đắ dĩ cũng phải y theo Pháp thế gian. Tại sao? Vì trong nhà nhiều anh em, chưa chắc ai nấy cũng đều học Phật. Nếu bạn làm theo Phật pháp mà họ không đồng ý, mà bạn làm thì cũng không được, nên phải tùy duyên thôi. Đó gọi là “Gia hòa vạn sự hưng”.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (25)

5. Sau khi đã trợ niệm 14 tiếng, thủ tục tiếp tục thế nào? (2)

5.2. Sau khi chết bỏ vào nhà lạnh có ảnh hưởng không?

Câu hỏi 26: Có một số người tu hành sau khi vãng sinh [chết] rồi, vợ con bỏ vào hầm lạnh, như vậy có ảnh hưởng đến việc họ vãng sinh không?

- Có ảnh hưởng! Đây là một cách xử lý quá qua loa.
 - Người thông thường tuyệt đại đa số là sau khi tắt thở 8 tiếng đồng hồ thần thức họ chưa có rời khỏi xác, cho nên lúc này bạn chạm vào người họ, họ sẽ cảm thấy rất là đau đớn.
 - ✓ Vì thế không nên chạm vào người họ,
 - ✓ Không những không chạm vào người họ mà ngay cả giường nệm họ nằm cũng không nên đụng chạm.
- Làm vậy là an toàn nhất.
- Trợ niệm cho họ 8 tiếng đồng hồ, tốt nhất là nên niệm từ 12-14 tiếng đồng hồ.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (26)

5. Sau khi đã trợ niệm 14 tiếng, thủ tục tiếp tục thế nào? (3)

5.3. Nên quàn từ 3-7 ngày tại nhà là tốt nhất (1)

Câu hỏi 27: Lão pháp sư đã từng nói: sau khi con người tắt thở, trợ niệm từ 12 đến 24 tiếng thì có thể tùy thuộc phong tục, tập quán mà có thể hỏa táng, ướp xác, nhưng tại sao trong quyển “Làm thế nào để vãng sinh bất thoái thành Phật” có đề cập đến việc muốn hỏa táng phải sau 7 ngày hoặc chí ít cũng 3 ngày? (1)

- Quàn lại 3 ngày hay 7 ngày, với xã hội ngày nay họ không chấp nhận, vậy phải làm sao?
- Mong rằng quốc gia sửa đổi pháp luật, nếu như không thể sửa đổi được thì chúng ta nhất định phải tuân thủ quy định của pháp luật. Đó là việc hiện nay trong bệnh viện, sau khi người ta tắt thở mười phút thì phải đưa vào nhà tắm liệm, nghĩa là ướp xác họ. Đây là việc rất đáng sợ, mà trong đạo Phật thường nói đến.
- Tại sao vậy? Vì khi con người tắt thở rồi thần thức vẫn chưa rời khỏi xác, nên đương nhiên quàn lại 3 hay 7 ngày thì rất tốt, làm như vậy cũng là nghĩ nhớ đến họ, cũng là đạo làm người, không ai nỡ chôn họ mau lẹ như vậy.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (27)

5. Sau khi đã trợ niệm 14 tiếng, thủ tục tiếp tục thế nào? (4)

5.3. Nên quàn từ 3-7 ngày tại nhà là tốt nhất (2)

- Và rồi sau khi để từ 3-7 ngày, xem lại chúng ta thấy việc thay đổi của họ sẽ tăng trưởng lòng tin đối với những người Phật tử chúng ta đây:
- Thứ nhất, chúng ta thấy là xác thân họ mềm mại, để 7 ngày mà vẫn còn mềm mại, thời gian nhập liệm đã được 7 ngày, sau 7 ngày chúng ta lau mình thay đồ cho họ vẫn thấy mềm mại, vậy là mọi người sanh tín tâm,
- Lại nữa mặt mày thân xác càng ngày càng đẹp hơn, càng trẻ hơn, bạn nhìn họ giống như đang ngủ, chứ không giống như họ đang bệnh, việc này có sự tăng trưởng tín tâm rất lớn đối với người bình thường.

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (28)

5. Sau khi đã trợ niệm 14 tiếng, thủ tục tiếp tục thể nào? (5)

5.4. Có nhất thiết phải quàn 3-7 ngày? (2)

Câu hỏi 28: Có cần 3 ngày, thậm chí đến 7 ngày sau mới hỏa táng không?

Không có nhất định phải bao nhiêu ngày mới hỏa táng, xem lại phong tục tập quán của mỗi nơi:

- ✓ Như ở miền Bắc thời tiết lạnh có quàn lại thêm lâu một chút cũng không sao;
- ✓ Còn như ở miền Nam, thời tiết nóng, để lâu thì xác hôi thối,
- ✓ Cho nên mỗi nơi phong tục tập quán khác nhau, vì vậy nên tùy tục, tùy theo sự thường của thể tục nhân tình.

HẾT CHƯƠNG II

MỤC LỤC (1)

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THẾ NÀO? (29)

1. Y cứu vào đâu để giúp người lâm chung?

Y cứu vào cuốn «Sức trung tâm lương»

2. Vấn đề bệnh nan y và cấp cứu lúc nguy kịch

- Người bệnh nan y, có nói thật để họ nhất tâm cầu vãng sanh không?

1- Nếu người biết tu, lạc quan thì nên nói

2- Với người ham sống sợ chết thì không nên nói ngay

✓ Trước tiên cho họ hiểu nhân quả

✓ Sau đó giúp họ sẽ dễ hơn

- Người đột ngột ngã bệnh - hộ niệm hay đến viện?

1- Nếu họ là người học Phật thì mình niệm Phật trước

2- Không học Phật áp dụng vừa trợ niệm vừa đưa tới viện

- Lâm chung có rút các ống thở, truyền dịch ra? Rút ra
- Khi đã tắt thở có nên cấp cứu nữa không? Không nên
- Người bệnh trước khi vãng sanh có được ăn uống?

Ăn có thể không, nhưng nhất định phải cho uống nước

MỤC LỤC (2)

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (30)

3. Khi trợ niệm cần giúp gì cho người lâm chung?

- Những ai có tình cảm với người chết phải cách ly
- Không đụng vào thân thể giường chiếu của họ
- Giúp họ không nghe tiếng khóc của người thân
- Người thân chỉ nhìn mặt họ sau khi mất 8 tiếng
- Giúp họ không gặp mặt người họ ghét;
- Xung quanh đều là bạn đạo:
 - ✓ Giúp họ giữ chánh niệm

4. Vấn đề xúc chạm vào người chết

- Vuốt từ chân lên mặt người chết có nên? **Không nên**

- Sau khi chết dùng nội công đẩy từ chân lên đầu có nên

1- Tốt nhất là không nên dùng những thứ này.

2- Để người chết yên tĩnh, chỉ đứng cạnh niệm Phật

- Khi nào thì được xúc chạm vào người chết?

1- Ít nhất 8 tiếng sau khi chết

2- An toàn nhất là 14 tiếng sau khi chết

- Có nên kiểm tra hơi ấm người chết ở chỗ nào?

1- Không kiểm tra hơi ấm người chết

2- Muốn kiểm tra ít nhất phải sau 8-14 tiếng

MỤC LỤC (3)

CHƯƠNG II: GIÚP NGƯỜI LÂM CHUNG THỂ NÀO? (31)

4. Vấn đề xúc chạm vào người chết (tiếp)

- Sau khi chết, bệnh viện bọc thi thể ngay, phải làm sao?
 - 1- Cố gắng đạt công phu niệm Phật tự tại vắng sanh
 - 2- Công phu chưa đạt cố tìm nơi trợ niệm lúc lâm chung
- Theo luật, sau chết đưa tới viện ngay, phải làm sao?

Cố gắng thuyết phục nghị sĩ QH thay đổi luật này

5. Sau khi đã trợ niệm 14 tiếng, thủ tục tiếp tục thế nào?

- Có cần đốt đèn dưới chân người đã chết? **Không cần**
- Sau khi chết bỏ vào nhà lạnh có ảnh hưởng không? **Có**
- Nên quàn từ 3-7 ngày tại nhà là tốt nhất
- Có nhất thiết phải quàn 3-7 ngày? **Tùy thời tiết, tùy miền**

HẾT CHƯƠNG II

**Giác hải hư không khởi
Ta Bà nghiệp sóng trào**

**Ai muốn lên bến giác
Cực Lạc sẵn thuyền về**

THUYỀN TỬ TẾ ĐỘ - TRÚC VĂNG TÂY PHƯƠNG

